

ledna 1928 čís. 23 sb. z. a n. Odpadá tedy při odepření zaplacení poštovního uvědomění podle §§ 107 a 104 c. ř. s. připevněním písemného oznámení o uložení písemností. Listonoš počínal si totiž úplně správně a bylo věci žalovaného, by si včas písemnost vyzvedl.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Podle druhého odstavce § 109 c. ř. s. v doslovu čl. II. zákona ze dne 19. ledna 1928 čís. 23 sb. z. a n. uloží doručující orgán písemnost u poštovního neb u obecního úřadu v místě doručení s účinky doručení, odepře-li příjemce zaplatiti poplatek předepsaný za doručení. Tento dodatek připojen byl k § 109 c. ř. s. vzhledem k vyskytnuvším se zjevům, že se strany vyhýbaly zaplatiti doručný poplatek tím, že přijetí soudního spisu prostě odepřely (srovnej motivy tisk čís. 123). Zákon nerozeznává, z jakého důvodu adresát odepřel zapraviti poplatek; zda proto, že nechtěl, nebo, že nemohl. Kdyby na tom závisela platnost doručení a kdyby měla býti konána v té příčině šetření, mohlo by to vésti nejen k průtahům, nýbrž i k obcházení předpisu. Nemůže-li si adresát hned opatřiti potřebnou a zpravidla nepatrnou částku, jest jeho věcí, by si zásilku co nejdříve u poštovního úřadu za poplatek vyzdvihl. Neučiní-li tak včas nebo vůbec, jde to na jeho vrub. V souzeném případě vrátil žalovaný písemnost doručujícímu orgánu s tím, že to nechce, že nemá peněz, a, když mu doručující orgán řekl, že přijde odpoledne, prohlásil žalovaný, že odpoledne rovněž nebude mít peníze. Žalovaný odepřel tedy zaplatiti doručný poplatek a doručující orgán právem postupoval podle svrchu citovaného zákonného předpisu, uloživ písemnost u poštovního úřadu, což žalovanému sdělil s tím, že zásilka bude na poště uložena čtrnáct dnů, že si ji tam může proti zaplacení poštovního 60 h vyzvednouti.

Čís. 11822.

Individuelní úmluva okresní nemocenské pojišťovny s jejím zaměstnancem o úpravě jeho služebních poměrů a požitků jest zásadně dovolena, třebaž se odchyluje ve prospěch zaměstnavatelky od kolektivní smlouvy.

(Rozh. ze dne 1. července 1932, Rv II 845/30.)

Dne 15. listopadu 1922 vstoupil žalobce do služeb žalované okresní nemocenské pojišťovny, jež s ním ujednala dne 21. března 1926 dohodu, podle níž byl žalobce zařazen do skupiny III/2, a bylo ohledně rodinného přídatku výslovně ujednáno, že se žalobci přiznává jen přídatek jako zaměstnancům svobodným, ač byl žalobce ženat. Na základě výměru platu podle této dohody bylo žalobci napotom vyměřeno i výslužné. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalované okresní nemocenské pojišťovně zvýšení výslužného vzhledem ke kolektivní smlouvě. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic.

Nejvyšší soud uvedl v otázce, o niž tu jde, v

d ů v o d e c h:

Ve své podstatné části napadá dovolání právní názor odvolacího soudu, jenž vyslovil, že kolektivní smlouvy podle stavu dosavadního zákonodárství nejsou právními předpisy rázu velícího, od nichž jakákoli změna neb úchylka by byla nepřípustná a neplatná. Než důvody napačeného rozsudku k této otázce jsou správné a souhlasí úplně s judikaturou nejvyššího soudu, zejména s jeho plenárním rozhodnutím ze dne 24. listopadu 1925 čís. pres. 544/25 (ve sb. n. s. 5479), vrcholícím v právní větě, že, pokud není pro ten který případ v zákoně jinak ustanoveno, jest stranám, jsoucím členy organizací, uzavřevších kolektivní smlouvu, volno, by ujednaly služební smlouvu odchylnou od smlouvy kolektivní, ať ve prospěch zaměstnance nebo zaměstnavatele, a doličujícím, že se taková smlouva individuální ujednaná mimo rámec kolektivní smlouvy nepřičí ani dobrým mravům a že její platnosti nemůže býti na úkor ani její výslovný zákaz v kolektivní smlouvě. Těmito zásadami jsou vyvráceny dovolací vývody o nepřípustnosti zvláštní smlouvy mezi žalobcem a žalovanou nemocenskou pojišťovnou a stačí dovolatele odkázati ještě k podrobným důvodům dotčeného plenárního rozhodnutí, které se hodí i na žalobcův služební poměr, upravený zvláštní dohodou ze dne 21. března 1926, o níž bylo prvním soudem zjištěno, že žalobce byl s požitky a s právy v ní upravenými spokojen a že proti ní nevznesl námitky. Dovolává-li se žalobce ve svůj prospěch rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 24. června 1924, Rv I 562/24, jest k tomu podotknouti, že právě toto rozhodnutí, a odporující mu pozdější rozhodnutí ze dne 6. března 1925 Rv II 892/25, byly podnětem k řešení této právní otázky plenárním rozhodnutím sb. n. s. 5479. Byla-li tedy individuální úmluva žalované se žalobcem o úpravě jeho služebních poměrů a požitků zásadně dovolené i ve prospěch zaměstnavatelky a došlo-li podle zjištění nižších soudů mezi stranami k dohodě, podle níž byl žalobce jako provisorní manipulační úředník bez zřetele na dřívější služební dobu zařazen do skupiny III/2 s platem 1031 Kč a bylo-li — jak nižší soudy zjistily — ohledně rodinného přídatku výslovně ujednáno (nikoli omylem, jak žaloba dovozovala), — že se žalobci přiznává jen přídatek jako »zaměstnancům svobodným« — ač byl již ženat —, stala se tato úprava požitků a nároků žalobcových srovnalou vůlí stran pro obě strany závaznou, i když byla v rozporu s předpisy kolektivní smlouvy, které se žalobce dovolává. Mylný jest názor v dovolání hájený, že prý ustanovení kolektivní smlouvy byla pro obě strany povahy donucovací (velící) a že v ní byla též nezadatelná práva žalobcova. Naopak ze skutkových zjištění nižších soudů plyne závěr, že služební požitky i jiné nároky žalobcovy nebyly ani při vstupu jeho do služeb žalované nemocenské pojišťovny dne 15. listopadu 1922, ani ujednáním ze dne 21. března 1926 upraveny jen podle kolektivní smlouvy, nýbrž podstatně odchylně od ní. Pokud tedy jeho požitky, nároky a práva byly stanoveny individuální úmluvou, jest tato pro jejich výklad a rozsah rozhodná a nemůže se žalobce dovolávati jinakých ustanovení kolektivní smlouvy. Pro souzenou věc jest závažné, že podle listin ve sporu žalobcem předložených byl žalobce při vstupu do služeb žalované pojišťovny dne 15. listopadu 1922 již stár přes 61 roků (jsa narozen 24.

května 1861) a že mu nebyl přiznán pevný služební plat jako zaměstnanci trvale ustanovenému, nýbrž jen denní mzda 40 Kč a že k trvalé úpravě jeho služebního poměru došlo teprve dne 21. března 1926, kdy byl sice podřaděn předpisům kolektivní smlouvy, avšak zase jen s úchylykami zvláště ujednanými, zejména ve příčině zařazení jako provisorní manipulační úředník do platové skupiny III/2 s platem 1.031 Kč a s účinností od 1. listopadu 1925, při čemž mu byla započtena jen dvě služební léta a výslovně stanoveno, že má nárok jen na t. zv. přídavek »svobodných« — nikoli zaměstnanců ženatých. Skutkový předpoklad žaloby, že žalobci příslušely již od 21. března 1926 požitky »ženatého«, byl vyvrácen zjištěným zvláštním ujednáním, jímž mu byl přiznán jen přídavek svobodných.

Čís. 11823.

Vyrovnačí řád ze dne 27. března 1931, čís. 64 sb. z. a n.

Za řízení o vyrovnání veřejné obchodní společnosti jest přípustná exekuce na soukromé jmění společníků pro pohledávky za veřejnou společností, za něž veřejní společníci osobně ručí.

Ustanovení § 13, odstavec druhý, vyr. ř. nelze tu použítí.

(Rozh. ze dne 7. července 1932, R I 425/32.)

Soud první stolice povolil exekuci proti veřejné společnosti Almě R-ové, ač o jmění veřejné obchodní společnosti Alma R. a spol. bylo zahájeno vyrovnání. Rekursní soud exekuční návrh zamítl, ježto o jmění veřejné obchodní společnosti Alma R. a spol. bylo zahájeno vyrovnací řízení a vzhledem k předpisu § 13 (2) vyrovn. řádu.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Jakž vyplývá z § 61 odstavec (2) a (3) platného vyr. ř. nemá zahájení vyrovnacího řízení o jmění veřejné obchodní společnosti v zápětí zahájení vyrovnacího řízení o jmění společníků a zůstává vyrovnacím dlužníkem ve smyslu § 12 vyr. ř. jen veřejná obchodní společnost, nikoliv jednotliví společníci. Je proto za vyrovnacího řízení veřejné obchodní společnosti exekuce na soukromé jmění společníků přípustná. Tak bylo vysloveno v rozhodnutích čís. 2523, 2708, 3183 a 5408 sb. n. s., jež nedoznala změny ani za účinnosti nynějšího vyrovnacího řádu, poněvadž příslušná ustanovení tohoto vyr. ř. se kryjí s §§ 61 druhý odstavec, a 60 druhý odstavec a § 10 bývalého vyr. ř. Zahájení vyrovnacího řízení o jmění veřejné společnosti Alma R. a spol. není proto na závadu, by proti veřejné společnosti Almě R-ové nebyly vedeny exekuce pro pohledávky veřejné společnosti, za něž Alma R-ová jako veřejná společnost osobně ručí. Jaký vliv bude mít podle § 61 odstavec (3) vyr. ř. případné potvrzení vyrovnacího řízení veřejné společnosti na závazek Almy R-ové co se týče pohledávky, pro niž se exekuce vede, nelze řešiti v nynějším exekučním řízení. Ustanovení § 13 odstavec (2) vyr. ř., o něž se usnesení rekursního soudu také opírá a podle něhož vyrovnávací komisař odložil exekuci, se na souzený případ nehodí, po-